

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
“КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КОМП’ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ЕКОНОМІКИ
НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ”

Затверджую
В.о. директора ВСП «КФКТЕ НАУ»
  Юрій ЗІАТДІНОВ
«11» жовтня 2022р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ОПИТУВАНЬ УЧАСНИКІВ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

Київ 2022

Положення про організацію та проведення опитувань учасників освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Київський фаховий коледж комп'ютерних технологій та економіки Національного авіаційного університету». Київ, ВСП «КФКТЕ НАУ», 2022.

Укладачі:

Майдан А.В., заступник директора з навчально-методичної роботи;

Шевченко Н.Л., завідувач навчально-методичної лабораторії КНП;

Полющенко І.В., завідувач навчально-методичного кабінету.

Розглянуто і схвалено на засіданні методичної ради (Протокол № 1 від 26 серпня 2022р.), педагогічної ради ВСП «КФКТЕ НАУ» (Протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.) та введено в дію наказом директора ВСП «КФКТЕ НАУ» від 11 жовтня 2022 р. № 80/од.

Загальні положення

Положення про організацію та проведення опитувань учасників освітнього процесу (далі – Положення) у Відокремленому структурному підрозділі «Київський фаховий коледж комп'ютерних технологій та економіки Національного авіаційного університету» (далі – Коледж) розроблено відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», «Рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти стосовно запровадження внутрішньої системи забезпечення якості» (2019 р.) та інших нормативних документів з урахуванням «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG, 2015).

Мета і загальні засади проведення опитувань в Коледжі

1.1 Регулярні опитування учасників освітнього процесу є складовою моніторингу системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

1.2 Організація соціального моніторингу шляхом проведення соціологічних опитувань усіх внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів (здобувачі освіти, випускники, педагогічні працівники, працедавці, слухачі курсів, абітурієнти тощо) в Коледжі здійснюється з метою вивчення думки учасників освітнього процесу і працедавців про якість надання освітніх послуг, забезпечення зворотного зв'язку та передбачає аналіз результатів опитувань, вироблення рекомендацій та їх урахування для подальшого удосконалення організації освітнього процесу в Коледжі.

1.3 Думка респондентів (внутрішні і зовнішні стейкхолдери освітнього процесу) повинна враховуватися і впливати на організацію освітнього процесу в Коледжі.

1.4 Опитування в Коледжі проводяться регулярно та систематично з дотриманням етичних норм проведення соціологічних досліджень, на засадах добровільності, анонімності (якщо інше не передбачене метою анкетування), конфіденційності.

1.5 Опитування в Коледжі можуть відбуватися з використанням різних методів, як-от: анкетування, інтерв'ювання, фокус-групи тощо.

Методика опитувань

2.1 Анкета є необхідним інструментом для проведення кількісного соціологічного дослідження.

2.2 Анкета кількісного соціологічного дослідження може містити відкриті та закриті запитання. Закриті запитання являють собою закодовані шкали, за допомогою яких вимірюються соціальні характеристики або ознаки об'єкта, що вивчаються. Унаслідок створюється числова модель об'єкта. Надалі розробник аналізує створену ним числову модель за допомогою математико-статистичних методів, а отримані результати екстраполює на реальний соціальний об'єкт. Відкриті запитання анкети в процесі аналізу даних мають бути перекодовані в закриті.

2.3 Кожне закрите запитання має бути продуманим. Воно повинне однозначно

вимірювати ту чи іншу ознаку або характеристику об'єкта, що досліджується. Запитання анкети не мають дублювати одне одного або частково «перетинатися».

2.4 Важливим для збору якісної та надійної соціологічної інформації є використання адекватних, правильно розроблених шкал, які закодовуються у варіанти відповідей запитань анкети. Шкали мають бути розроблені так, щоб релевантно й вичерпно вимірювали ознаки об'єкта, що вивчається. Для вимірювання тієї чи іншої ознаки має бути підібраний відповідний тип шкали. Анкета соціологічного дослідження, як правило, складається з трьох блоків: 1) «скрінер», що містить загальні відомості про респондента та базові фільтри анкети; 2) основна частина анкети, у якій розміщено блоки запитань; 3) соціально-демографічний блок, що вимірює основні соціально-демографічні характеристики респондента, як-от: стать, вік, освіта, місце проживання тощо.

2.5 Правильно розроблена анкета повинна 1) забезпечити якісною інформацією посадових осіб, що приймають управлінські рішення; 2) бути адаптована до конкретних респондентів, яких опитують, наприклад, має містити релевантну, зрозумілу для респондента термінологію, мати саме такий, а не інший обсяг; запитання анкети, з одного боку, не повинні бути занадто довгими, розлогими, складними, а з іншого боку, не мають бути занадто стислими та неконкретними тощо; 3) розроблена так, щоб після збору інформації відповіді респондентів було зручно кодувати, упорядковувати й організовувати.

2.6 Термінологія, що використовується для формулювання запитань анкети, має бути однозначною. Треба використовувати такі поняття й терміни, які мають одне й те ж значення для всіх опитуваних респондентів, у всіх випадках максимально однозначно інтерпретуються респондентами, мають для них єдиний зміст. Розпливчастість, двозначність понять та термінів є недопустимою. Водночас термінологія має бути простою та зрозумілою для респондентів.

2.7 Кодування й подальша квантифікація відкритих запитань має узгоджуватися із загальним дизайном анкети й з цілями і завданнями дослідження, не може суперечити їм.

2.8 Макет анкети має бути детально продуманим. Запитання в анкеті не повинні розміщуватися випадково або логічно суперечливо. Кожне наступне запитання має логічно впливати з попереднього так, щоб не спантеличити респондента в процесі опитування.

2.9 По завершенню розробки макету анкети необхідно критично переглянути й оцінити його. Кожне запитання анкети має бути ще раз перевірене і осмислене з точки зору низки критеріїв, а саме: чи є те чи інше запитання справді необхідним? чи визначає воно важливі для цілей і завдань дослідження особливості об'єкта? чи не є те чи інше запитання занадто довгим або, навпаки, занадто стислим? чи забезпечують запитання анкети інформацією, необхідною для досягнення цілей та завдань дослідження? тощо.

2.10 Розроблена і затверджена анкета має пройти процедуру пілотного опитування або так званого «претесту». На стадії пілотного опитування можна виявити, зокрема, хибні інтерпретації запитань анкети респондентами; порушення логічної почерговості

запитань; додаткові альтернативи для закритих запитань, що могли пройти повз увагу; загальну реакцію респондентів на анкету.

2.11 Опитування можуть проводитися в онлайн-формі або з використанням паперових носіїв.

2.12 Анкета для опитування може включати питання з відкритими і закритими відповідями (одиничний і множинний вибір) тощо.

Зміст опитувань учасників освітнього процесу

3.1 Опитування здобувачів освіти передбачає отримання інформації про таке:

- рівень задоволеності якістю освітньої програми;
- якість кадрового, методичного та матеріально-технічного забезпечення;
- якість викладання навчальних дисциплін;
- якість проведення контрольних заходів, об'єктивність оцінювання та наявність/відсутність інформування про критерії і методи оцінювання заздалегідь, зрозумілість і прозорість критеріїв оцінювання з дисципліни;
- якість організації і обсяг самостійної роботи;
- якість практичної підготовки;

3.1.1 дотримання принципів студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання (зокрема, поваги і уваги до потреб здобувачів освіти, гнучкості навчальних траєкторій тощо);

3.1.2 рівень задоволеності здобувачів освіти організаційною, інформаційною підтримкою;

3.1.3 дотримання в Коледжі принципів академічної доброчесності;

3.1.4 дотримання в Коледжі вимог із запобігання корупції;

3.1.5 реагування в Коледжі на встановлені факти булінгу, дискримінації; дотримання процедур вирішення конфліктів;

3.1.6 реалізацію права на навчання за освітньою програмою для маломобільних верств населення, осіб з особливими освітніми потребами тощо.

3.2 Опитування роботодавців спрямоване на отримання інформації про таке:

- відповідність компетентностей, набутих здобувачами освіти, обійманій посаді;
- рівень задоволення роботодавців якістю підготовки фахівців в Коледжі;
- відповідність потреби на ринку праці випускників за даною освітньою програмою (спеціальністю) ;
- рівень конкурентноспроможності випускників Коледжу;
- витребуваність освітньої програми;
- потреба в інших освітніх пропозиціях;
- можливості для розширення напрямів взаємодії з роботодавцями та їх залучення до освітнього процесу тощо.

3.3 Опитування випускників передбачає отримання інформації про таке:

- якість освітньої програми, за якою було здобуто освіти;
- відповідність змісту здобутої освіти потребам ринку праці;

- можливість працевлаштування за набутою професією;
- потреби в освітніх пропозиціях для подальшого професійного зростання тощо.

3.4 Опитування науково-педагогічних працівників спрямоване на отримання інформації про таке:

- заходи для підвищення якості організації освітнього процесу;
- існування можливостей одержати підтримку щодо розвитку своїх навичок усфері педагогічної діяльності та стимулів для професійного розвитку;
- заохочення до наукової діяльності;
- застосування інноваційних технологій та методів;
- дотримання чітких, прозорих і справедливих вимог щодо прийняття на роботу працівників та забезпечення належних умов для їх професійної діяльності;
- якість інфраструктури Коледжу тощо.

Процедура організації і проведення опитувань

4.1 Ініціаторами організації опитування в Коледжі можуть бути директор, керівники структурних підрозділів, гаранті освітніх програм, органи студентського самоврядування Коледжу.

4.2 Опитування можуть проводитися з метою вивчення думки щодо різних аспектів організації освітнього процесу в Коледжі, якості освітньої програми, за якою навчаються здобувачі фахової передвищої освіти, конкретних питань, що потребують усебічного вивчення й глибокого розуміння певної ситуації тощо.

4.3 За необхідності можуть бути проведені додаткові опитування (дослідження) з будь-якої теми, що є актуальною, викликає зацікавлення учасників освітнього процесу, потребує змістовного вивчення для швидкого реагування на певні зміни в суспільстві.

4.4 Опитування за визначеною методикою можуть проводити інші структурні підрозділи Коледжу, зокрема Навчально-методичний підрозділ (із питань працевлаштування, співпраці з працедавцями), Приймальна комісія (опитування потенційних абітурієнтів), голови випускових комісій (опитування випускників та працедавців щодо якості освітніх програм, що пропонує відділення), а результати опитувань надавати у Центр моніторингу якості освіти.

4.5 Звітні матеріали, що включають результати опитувань та сформовані висновки Центром моніторингу якості освіти надаються керівництву Коледжу та, залежно від проведених опитувань, керівникам структурних підрозділів, гарантам освітніх програм, органам студентського самоврядування та ін.

4.6 Результати проведених опитувань рекомендовано обговорювати на засіданнях циклових та випускових комісій, методичних радах, педагогічних радах, атестаційних радах та адміністративних радах Коледжу.

4.7 Узагальнені результати та висновки опитувань щорічно розміщуються на офіційному сайті Коледжу на сторінці Центру моніторингу якості освіти.

Періодичність проведення опитувань

5.1 Центром моніторингу якості освіти опитування здобувачів освіти проводиться під час тижнів комісій або інших заходів відповідно до затвердженого

графіка.

5.2 З метою вивчення думки здобувачів освіти щодо якості освітньої програми, за якою вони навчаються, проводиться опитування Центром моніторингу якості освіти за зверненням директора, голови циклової/випускової комісії, завідувача відділення, заступника директора.

5.3 Загальне опитування здобувачів освіти в Коледжі проводиться щорічно (своїми ресурсами).

5.4 Опитування щодо якості викладання кожної дисципліни, що вивчалася здобувачем освіти, рекомендовано проводити щосеместрово наприкінці першого та другого навчальних семестрів.

5.5 Опитування педагогічних працівників та інших працівників Коледжу організовується з періодичністю раз на два роки.

5.6 Опитування випускників Коледжу проводиться раз на два роки.

5.7 Опитування працедавців проводиться раз на два роки.

5.8 Опитування потенційних абітурієнтів Коледжу проводиться щорічно.

Урахування результатів опитувань

6.1 Результати опитувань враховуються за таких освітніх ситуацій:

- удосконалення організації освітнього процесу;
- перегляд і оновлення змісту освітніх програм; удосконаленні змісту і структури навчальних дисциплін; укладання/розробка змісту нових навчальних дисциплін, зокрема вибіркових;
- оновлення змісту, структури практик; перегляд тривалості проведення практик;
- вибір технологій і методів викладання навчальних дисциплін;
- розробка нових освітніх пропозицій Коледжу;
- розробка програм підвищення кваліфікації викладачів;
- оновлення фонду бібліотеки Коледжу;
- удосконалення інформаційної системи Коледжу тощо.